

15. РАДИОНИЦА: ПЛАН АКЦИЈЕ (1)¹

ЦИЉ: упознавање ученика са корацима које могу предузети у случају кршења права кроз припрему сопствених планова акције за њихово остваривање.

ПОСТУПАК САЗНАВАЊА:

- учење дефинисања проблема,
- учење дефинисања циља који се жели постићи,
- дефинисање отежавајућих и олакшавајућих околности,
- дефинисање надлежних/одговорних актера.

МАТЕРИЈАЛ: папир, оловке, фломастери за сваког учесника, флип-чарт папир за сваку групу.

ВРЕМЕНСКО ТРАЈАЊЕ: 45 минута

ТОК РАДИОНИЦЕ:

(Преузето и модификовано из Приручника за наставнике ЗаПраво ми, Центар за права детета, 2005)

Корак 1 Наставник направи кратки увод, помињући да, док се за права разних мањинских група обично боре сами припадници угрожених група (жене се боре за права жена, особе са инвалидитетом се боре за своја права,...), често се очекује да се за права деце боре одрасли, јер деца не знају шта је за њих добро и како то да остваре. Међутим, деца могу да предузимају акције у правцу заштите и унапређења права која им припадају. Могу да се залажу за решавање неког свог проблема, али и да реагују у ситуацијама када су угрожена права других. Циљ ове радионице је да ученици стекну основна знања о процесу дефинисања проблема, планирања акције и о могућим начинима реаговања.

Затим даје инструкцију ученицима да се сете неког проблема који их погађа, из уже или шире социјалне средине, а који је везан за кршење или неуважавање права које њих највише тиште.

Наставник ученике дели у групе и даје задатак да размене проблеме којих су се сетили и да одаберу један на којем ће даље као група радити (колики број група ће бити, остављено је наставнику да процени, узимајући у обзир бројност ученика у одељењу).

Корак 2 *Напомена за наставника: кроз следећи процес наставник их води корак по корак. У току процеса обилази групе и помаже им. Размена у великој групи следи на радионици План акције, када су све етапе дефинисане.*

Наставник даје инструкцију да групе што јасније дефинишу проблем (шта је суштина ситуације која их угрожава). Укратко им објашњава шта значи бавити се проблемом кроз планирање акције, истичући да проблем заправо подразумева неку ситуацију којом нисмо задовољни и коју желимо да побољшамо или променимо. У овом случају, то су ситуације кршења права детета. Од овог корака па надаље, задацима приступају са аспекта организоване групе (нека замисле да су оформили удружење које се залаже за решавање проблема од којег су пошли).

Корак 3 Затим дефинишу циљ – што јасније и прецизније формулишу шта ј желе постићи.

Корак 4 Након што су проблем и циљ релативно јасно одређени, разрађују могуће отежавајуће и олакшавајуће околности.

¹ Радионица XV и Радионица XVI чине целину, подела на два дела направљена је искључиво због временског трајања.

Циљ наставника у овом кораку је *само да их подстакне* на размишљање о разним позитивним и негативним факторима са којима би се могли сретати у реалности, да се заиста баве овим проблемом, које је важно да освесте да би их могли узети у обзир при планирању најадекватнијег приступа решавању проблема. Није битно на овом месту правити дистинкцију између спољашњих и унутрашњих фактора, узрока и последица проблема.

Корак 5 Даље их наставник усмерава да размишљају о појединцима и/или институцијама које су одговорне за настанак и/или решавање проблема – праве листу одговорних актера.

Радионица се наставља на следећем часу.